

# Érdemkereszt a tűzoltóparancsnoknak

**A köztársaság elnöke a Magyar Köztársaság Ezüst Érdemkeresztje kitüntetés adományozott Montvajszki László tűzoltó alezredesnek, a Szarvasi Tűzoltóparancsnokság vezetőjének, amit az Önkormányzati Minisztériumban augusztus 18-án vehetett át a minisztérium államtitkárától. A kitüntetés kapcsán készített interjúban először arra kértük Montvajszki Lászlót, lebbentse fel a fátylat arról, hogy egy kitüntetett mikor értesül az őt érő megtisztelésről.**

– Még május környékén kellett nyilatkoznom arról, hogy az adataim közléséhez hozzájárulok-e, ebből sejtettem, hogy valami készül, de hogy mi és mikor, arról sejtésem se volt.

– *Azért az átadásra csak meghívták. Milyen érzéssel vette át a kitüntetést?*

– Az ember nyilván elgondolkodik ilyenkor, hogy miért is adják.

– *És mire jutott, miért?*

– Gondolom a munkáért, amit az elmúlt harminc évben itt végeztem. És persze a személyemet ért elismeréssel az itteni kollégák munkáját is értékelték, mert az ő munkájuk is benne van a sikerben.

– *Minden gyereknek van olyan korszaka, amikor tűzoltó szeretne lenni. Gondolom Önnek is volt.*

– Nem mondhatnám. Abaújban, a falunkban volt ugyan önkéntes tűzoltó alakulat, sőt általános iskolás koromban bizonyára én is ott voltam az akkor szokásos tűzoltó vetélkedőkön, versenyeken, de nem volt a céltom a tűzoltóskodás. Sokkal inkább a mezőgazdaság volt az a pálya, ami kínálkozott, hiszen a szüleim, a környezetem is mezőgazdasággal foglalkozott. Már középiskolába is mezőgazdasági technikumba jártam, ezt követően a DATE Öntözéses és Meliorációs Karán szereztem diplomát Szarvason. A diploma után dolgoztam is a mezőgazdaságban, előbb egy tsz-ben gyakornokként, majd a Tiszántúli Talajjavító Vállalat Békés-Csongrád megyei Irodájában voltam üzemmérnök 1975-től 1978-ig. Ekkor hirdettek egy tűzmegelezési előadói állást a Szarvasi Tűzoltóparancsnokságon, amit megpályáztam, elnyertem, így kerültem 1978. március 1-jén ide.

– *Ez az előadás egy irodai munka volt?*

– Jobbára igen, de ezzel párhuzamosan az illetékességi területen hatósági és szakhatósági eljárásokat végeztünk, például tűzvédelmi ellenőrzéseket, építési engedélyezéseket stb.

– *Ki volt akkor a parancsnoka?*

– Kiss János volt a parancsnok, akit akkoriban, pár hónappal korábban neveztek ki.

– *Hogy érezte magát az első időben tűzoltóként?*

– Új volt, és merőben más, mint az addigi munkám, legjobban a katonasághoz tudnám hasonlítani. Kicsit titokzatosabb is volt, mint manapság, amikor már nagyon nyitott az életnek ez a területe is. Ma már megismerhetők a tűzoltólaktanyák, akkor még zártabb, misztikusabb világ volt.

– *Felillant esetleg az a gondolat, hogy egyszer majd parancsnok lesz itt?*

– Nem. Egy éves próbaidő leltöltése és újabb alkalmassági vizsga után véglegesítették, ezt követően végeztem el a 3 éves tűzoltó-tiszt képző szaktanfolya-



mot, s megszereztem 1982-ben a tiszti végzettséget.

– *Ezután jött a lépkedés a ranglétrán?*

– Igen, 1982 decemberében parancsnok helyettes lettem, aztán '83 augusztusában parancsnokká neveztek ki, mivel Kiss Jánost Gyulára nevezték ki.

– *A tűzoltómunkának sokan a veszélyességét látják elsősorban. Nagyon veszélyes ez a szakma?*

– Kétségtelen. Az állomány túlnyomó többsége a tűzoltási és mentési területen dolgozik, állandó készenlétben és stresszben van. Vannak különösen veszélyes és egyszerűbb esetek.

A laktányában is mindig elfoglaltak, napirendi pontok szerint zajlik az élet, úgymond iskolarendszerű képzés zajlik. Előadásokat hallgatnak, illetve előadásokat tartanak adott témakörben. Ha pedig valami történik, akkor otthagynak csapatot papot és mennek.

A parancsnoknak az egész szervezetet kell irányítani. Amikor hallom, hogy riasztás van,

akkor jelentik, hogy miről van szó, igaz a döntéshozó vezető első körben mindig a szolgálatparancsnok. A parancsnoknak a nagy és bonyolult eseteknél kell átvenni az irányítást.

– *Az eltelt harminc év alatt mennyit változott ez a munka?*

– Sokkal összetettebb lett. Sokkal több a veszélyes anyag, az otthonokban nagy értékek vannak, az időjárás viszonyok is jelentősen változtak, a gépjármű park megsokszorozódott, ami mind nehezíti a mi munkánkat. Korábban a lakástűzek kisebbnek számítottak, ma már egy lakástűz is bonyolult. Ha végiggondoljuk, hogy mi minden van a lakásunkban, ami még harminc éve nem volt, könnyen beláthatjuk ezt.

– *Ehhez a megváltozott munkához a tűzoltó-technika fejlődése, vagy a személyi állomány gyarapodása jelenti a nagyobb*

– Igen. Legutóbb, a 11 fős létszámbővítés alkalmával is 60-70 ember jelentkezett. Közülük 20-at küldtünk el az igen szigorú orvosi alkalmasságira, és az ott megfelelt 17 ember közül választottuk ki a 11-et. Hogy ez a népszerűség, vagy a munkanélküliség, nem tudom pontosan megítélni.

– *Ki a parancsnok parancsnoka?*

– Két parancsnokom is van. Mint önkormányzati intézmény vezetőjének, a munkáltatóm a polgármester, akit tiszteletbeli tűzoltóvá fogadtunk, tűzoltó sisakot és bontó baltát is kapott.

A szakmai felügyeletet pedig a megyei katasztrófavédelmi igazgatóság vezetője látja el.

– *A harminc év alatt bizonyára sok minden történt. Felidézne néhányat a legemlékezetesebb esetek közül?*

– Nagyon sok sajnálatos eset fordult elő. Volt malomtűz Szarvason, templomtűz Hunyán. Volt hóvihár, belvíz, tornádó. Tűzoltási szempontból a nagy kiterjedésű, szinte áttekinthetetlen tűz a legnehezebbek. Volt például, hogy vasúti töltés mindkét oldala égett 10 kilométer hosszan, a töltés két oldalán pedig lábon álló gabonatóblák voltak. Sikeresen megbirkóztunk a feladattal, később kiderült, hogy egy vasúti kocsis beszorult fékbrétje gyújtotta fel a töltést. A lakástűzeknél legemlékezetesebb az olajkályhas időszak kezdete, amikor rengeteg olajkályha-tűz volt a lakásokban, lakossági fórumokat is tartottunk a helyes kezelés elsajátítására. Emlékezetes az is, hogy egy ember, miután észlelte, hogy valami nincs rendben a gáztűzhelyénél, a nyitott gázpalackot az udvaron elföldelte. A jegyzőkönyvekből még sok-sok hasonló, tanulságos, olykor megmosolyogtató, máskor tragikus eset derülne ki.

– *Családja hogy viseli a munkáját?*

Nem volt soha probléma a munkám miatt a családban, bár nem mondom, hogy örülnek, ha éjszaka megszólal a telefon. A feleségem a sok év alatt megszokta ezt az életformát. A gyerekek ebben nőttek fel, de nem akartak tűzoltó pályára menni, más hivatást választottak.

– *A kitüntetés birtokában más-ként végezi majd munkáját?*

– Nem. Úgy gondolom, hogy ugyanúgy csinálom mindent, mint eddig. Nem lettem elbizakodott, megerősített, hogy úgy folytassam tovább addig, amíg majd elmegyek nyugdíjba.

T.L.